

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Opredeljeni so osnovni cilji

POSLOVNA POLITIKA ZA LETO 1982

Poslovna politika nam daje osnovna izhodišča za poslovne odčitve v letu 1982. Sestavljena je iz več področij, ki jih bomo na kratko opisali.

Po povzetku osnovnih izhodišč resolucije o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije v letu 1982 sledi v naši poslovni politiki kratka analiza gospodarjenja na Brestu v preteklem letu. V stabilizacijskih prizadevanjih je bila delovna organizacija uspešna na področju proizvodnje, izvoza in zaposlenosti, realen padec pa je zabeležila pri družbenem proizvodu in osebnih dohodkih.

Proizvodnja se je fizično povečala v glavnem zaradi nove proizvodnje ognjeodpornih plošč, pa tudi zato, ker ni bilo večjih zastojev zaradi pomanjkanja re-promaterialov. Zelo ugodno sliko rasti kaže izvoz. Vendar pa ob enem ugotavljamo, da je takšno povečanje izvoza nujno zaradi možnosti za prodajo na domačem trgu, pa tudi zaradi zagotovitve potrebnih deviznih sredstev in združevanje v reprodukcijski verigi. Število zaposlenih se je zmanjšalo kljub novi proizvodnji ognjeodpornih plošč, kar

je ugodno vplivalo na rast produktivnosti.

Najbolj zaskrbljujoč je realen padec rasti družbenega proizvoda, kar je posledica več vzrokov:

- visoke startne osnove iz leta 1980,
- izredno povečanje izvoza in s tem manjše dohodkovnosti,
- manjša prodaja kot je proizvodnja in s tem večje zaloge,
- cene končnih proizvodov niso sledile cenam reprodukcijskih materialov.

Padec rasti družbenega proizvoda je vplival na manjšo možnost za rast vseh vrst porabe, zlasti pa se odraža v likvidnostnem stanju in pri doseženih rezultatih gospodarjenja.

Osebnih dohodki kažejo približno takšen realen padec kot v Sloveniji. Čeprav smo z osebnimi dohodki pod povprečjem pance in občine, pa večjega povečanja ne moremo pričakovati, če ne bomo izboljšali tudi rezultatov gospodarjenja.

IZVOZ — UVOZ

Zatem je opredeljena poslovna politika na nekaterih ključnih področjih. Na prvo mesto je postavljena politika zunanje trgovinskega poslovanja. Sprejeti plani izvoza in uvoza po temeljnih organizacijah bodo osnova za delo in oblikovanje poslovne politike na tem področju. Cilji, ki jih je potrebno doseči, niso majhni, saj je plan izvoza znatno višji od predvidene realizacije v letu 1981, plan uvoza pa je vrednostno približno enak, količinsko pa manjši.

Načrtovana struktura izvoza glede na stopnjo obdelave izdelkov se bo spreminjala predvsem v korist končnih izdelkov in Negor plošč, struktura izvoza po področjih pa se sme spreminjati samo v korist konvertibilnega področja. Posebno skrbno bo treba spremljati izvoz izdelkov, ki jih do sedaj nismo izvažali, predvsem kuhinj, tapetniških izdelkov in ognjeodpornih plošč. Pri teh bo treba v nekaj letih doseči tolikšen izvoz, da bodo temeljne organizacije z lastnim (Nadaljevanje na 2. strani)

Naši gostje so si ogledali tudi tovarno ognjeodpornih plošč

Sami moramo iskati izhode iz zagat

OBISKALA STA NAS TOV. VIKTOR AVBELJ IN JANEZ ZEMLJARIČ

21. januarja sta našo občino obiskala tovariša Viktor Avbelj in Janez Zemljarič. Po razgovoru s predstavniki občinske skupščine in občinskih družbeno-političnih organizacij sta večji del svojega obiska namenila Brestu ter razgovoru o njegovem sedanjem gospodarskem položaju in prihodnjih perspektivah.

Najprej sta si ogledala proizvodne prostore v cerkniški tovarni ognjevarnih plošč in tovarni pohištva, zatem pa sta se s predstavniki naše delovne organizacije ter družbeno-političnega življenja v občini zadržala v dvehurnem razgovoru.

Za uvod k razgovoru je glavni direktor Tone Kraševac predstavil Brest, poglobljeno obdobja na njegovi razvojni poti, dosežanje naložbeno in razvojno naravnost, predvsem pa se je seveda zaustavil ob njegovem sedanjem gospodarskem položaju in srednjeročnih načrtih. Pri tem je posebej izostril osrednja vprašanja, s katerimi se ubada Brestov kolektiv: zunanje trgovinska menjava, prizadevanja za večji izvoz, prodaja na domačem trgu, dinarska in devizna likvidnost, naložbena politika, naloge v sedanjem srednjeročnem obdobju...

Kljub temu, da je Brest v letu 1981 izvozil (v fizičnem obsegu) za 27 odstotkov izdelkov več kot leto poprej, je njegov delež v celotni proizvodnji vendarle še premajhen. V preteklem letu je bil iz objektivnih vzrokov manjši od načrtovanega izvoza žaganega lesa in prvem polletju in ognjeodpornih plošč,

ker niso bili pridobljeni še vsi atesti; za slednje je računati, da bodo že letos rezultati ugodnejši. Dosegati večji izvoz je vse težje tudi zaradi zaostrenih razmer na svetovnih tržiščih, pa tudi naša tehnologija ne omogoča večje konkurenčnosti. Če pa naj zagotovimo nemoteno poslovanje, je treba nujno ustvariti ustrezen devizni priliv; zato ostaja povečanje izvoza še naprej osrednja naloga in zbir prizadevanj celotnega kolektiva. Uvoz smo zmanjšali kolikor je mogoče in je nižji od načrtovanega; uvažamo le tiste materiale, ki jih ni moč dobiti na domačem trgu.

Razmerje med uvozom in izvozom je sicer dokaj ugodno, vendar pa zaradi drugih obveznosti še ne zagotavlja nemotene deviznega poslovanja.

Manjša od načrtovane je prodaja na domačem trgu, kar je posledica objektivnih okoliščin, (Nadaljevanje na 3. strani)

Iz montažnega oddelka v temeljni organizaciji POHIŠTVO

Opredeljeni so osnovni cilji

(Nadaljevanje s 1. strani)

izvozom pokrivalo svoje devizne obveznosti. Da bi dosegli te cilje, bo potrebno pripraviti in sprejeti več ukrepov: redni sestanki z izvozniki, razširiti dejavnost na nove partnerje, opredeliti večjo stopnjo interne stimulacije, več sredstev vložiti v propagando v tujini...

Poslovna politika uvoza temelji na naslednjih splošnih ciljih:

- redna oskrba proizvodnje z reprodukcijskimi materiali,
- optimalne zaloge materiala,
- uvoz samo najnujnejših materialov in opreme,
- doseči čim nižje stroške uvoza.

PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Osnovna naloga prodaje na domačem trgu je, da bo spremljala proizvodne kapacitete temeljnih organizacij za domači trg in znižala zaloge v nekaterih temeljnih organizacijah. Predvidevamo, da bodo zaostreni prodajni pogoji tudi v letu 1982, zato bo potrebna še večja organiziranost prodajne službe in večja prilagodljivost proizvodnje trgu. Naloga so naslednje:

- pri prodaji ploskovnega pohištva je treba uveljaviti program 3 x 3 in ponuditi tržišču program iz temeljne organizacije Jelka,
- program kuhinj, ki je bil v preteklem letu na trgu ugodno sprejet, je potrebno razširiti oziroma nadomestiti z novim tipom kuhinje,
- pri tapetniških izdelkih je potrebno zagotoviti hitrejšo prilaganje na trgu,
- razširiti moramo maloprodajno in skladiščno mrežo,
- vključevati se je treba v prodajne akcije trgovske mreže in okrepiti potniško mrežo,
- reklama in propaganda morata biti uspešnejša in racionalnejša,
- v službi oblikovanja moramo zagotoviti izdelavo novih programov.

V prodaji primarnih izdelkov pa bo osnovna naloga, zagotoviti kar najmanjše zaloge in z našimi kupci ivernih plošč pospešeno razvijati dohodkovne odnose.

NABAVA

Pri nabavi na domačem trgu pričakujemo, da bo zelo težko redno preskrbovati proizvodnjo s surovinami in repromateriali zaradi slabše založenosti domačega trga. Vendar vseeno ne smemo dovoliti, da bi si zato povečevali zaloge repromaterialov in s tem tudi neidočih zalog, večjo vezavo obratnih sredstev in s tem slabše likvidnostno stanje.

Zato bo potrebno več pozornosti posvetiti standardizaciji materialov, ki jih uporablja več temeljnih organizacij. Pomembna naloga nabave v sodelovanju s planskimi službami temeljnih organizacij bo stalno spremljanje gibanja zalog repromaterialov, uvesti pa moramo tudi sistem minimalnih in maksimalnih zalog. Zaloge se bodo lahko povečale samo pri materialih, ki jih nabavljamo sezonsko ali pa jih primanjkuje na domačem trgu.

Omejevanje uvoza surovin bo v tem letu še večje, zato pričakujemo na domačem trgu občasno pomanjkanje večine repromaterialov, katerih dobavitelji so vezani na uvoz. Zato moramo zagotoviti devizna sredstva predvsem za osnovne repromaterialne, pri katerih bi z redno oskrbo lahko bistveno vplivali na zmanjšanje vezave obratnih sredstev in istočasno zmanjšali stroške nabave. Več pozornosti bo treba posvetiti tudi raziskavi domačega trga in iskati nadomestne materiale, ki jih sedaj uvažamo.

PROIZVODNJA

Politika proizvodnje temelji predvsem na kvalitativnih dejavnostih. Ob omejenih možnostih za naložbe je možnost večje proizvodnje samo v povečevanju produktivnosti. To pa je mogoče doseči samo z boljšo organizacijo dela, boljšo pripravo dela, kar najboljšim izkoriščanjem kapacitet strojev, hitrejšim pretokom materiala, zmanjševanjem režijskega dela in z drugimi ukrepi. Istočasno pa mora teči proces hitrejšega prilagajanja proizvodnje tržnim zahtevam, kar bo zantevalo vsestransko dogovarjanje med proizvodnjo in prodajo, boljšo kooperacijo znotraj delovne organizacije in izven nje, ustrežnejše konstrukcijske rešitve in podobno. Nedvomno pa mora biti politika proizvodnje podrejena potrebam izvoza.

FINANČNO POSLOVANJE

Finančna politika ima ob sedanjem likvidnostnem stanju v Brestu eno izmed osrednjih mest. Likvidnostno stanje predstavlja glede na pretežno usmeritev Bresta v proizvodnjo trajnejših dobrin, zlasti v času stabilizacije in splošne recesije v svetu enega izmed ključnih vprašanj pri nemotenem obvladovanju poslovnega procesa. Položaj Bresta je v obvladovanju likvidnosti dosegel kritično mejo, ki zahteva zlasti v času omejitvene kreditno-monetarne politike učinkovite ukrepe predvsem v okviru lastnih možnosti, kar pomeni, od politike prodaje in proizvodnje pa do investicijske politike.

Analize finančnega stanja kažejo, da je sedanji likvidnostni položaj odraz predvsem naslednjih elementov:

- prevelike vezave sredstev v zalogah,
- visoke stopnje inflacije, pri katerih hitreje naraščajo cene surovin in repromaterialov od cen končnih proizvodov,
- slabše dohodkovnosti zlasti pri izvozu pohištva,
- nedoseganje predvidenih investicijskih učinkov.

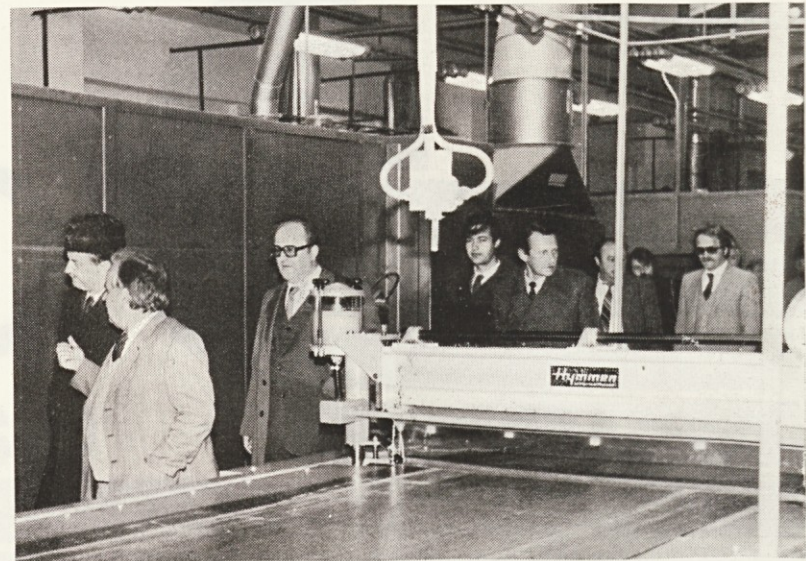
Za izboljšanje likvidnostnega stanja v letu 1982 moramo izpolniti predvsem naslednje naloge:

- vezavo sredstev v obratnih sredstvih moramo bistveno izboljšati (večji delež naročilniške proizvodnje, določitev maksimalne možne vezave sredstev pri vseh oblikah zalog, določitev maksimalnih sredstev za možnosti nabave, določitev optimalnih serij glede na zahteve trga, usklajeno načrtovanje kooperantskih odnosov, dodatne prodajne akcije pri programih, ki presegaajo maksimalne zaloge in tudi z omejevanjem proizvodnje, kjer bodo kljub vsem tem ukrepom zaloge kazale tendenco rasti),
- večji delež poslovnih povezav v obliki prihodkovnih odnosov zlasti v smislu skupnega rizika in skupnega zagotavljanja obratnih sredstev,
- večji delež izvoza, saj je izvoz potreben za pridobivanje novih finančnih sredstev,
- nadaljevati s politiko omejevanja naložb in vsako naložbo preanalizirati tudi z vidika likvidnosti,
- zagotavljati sredstva samo za nujna investicijska vzdrževanja,
- združevanje sredstev za sovlaganja mora temeljiti izključno na dohodkovnih odnosih,
- intenzivno je treba delati za pripravo sporazumov ter investicijskih in drugih programov za sovlaganja sredstev zunanjih poslovnih partnerjev v temeljne organizacije Bresta, prav tako na načelih dohodkovnih odnosov.

Iz likvidnostnega stanja je videti, da so možnosti za investicijska vlaganja minimalne. Zato so možne samo nujne nadomestitve opreme in sicer v višini do 20 odstotkov minimalne amortizacije ter vlaganja v razširitev maloprodajne mreže in nakup terminalov v skladu s finančnimi možnostmi.

ZAPOSLOVANJE

V skladu z opredelitvami srednjeročnih planskih dokumentov se število zaposlenih ne bi spreminjalo razen ob širitvi maloprodajne mreže. Povečanje je mogoče samo ob pogoju, da se s tem poveča proizvodnja v kvantitativnem ali kvalitativnem smislu, da je ta proizvodnja namenjena za izvoz in da se po-

Gostje na ogledu naše cerkniške tovarne pohištva

večano število zaposli v neposredni proizvodnji ali pri strokovno-ustvarjalnem delu.

Glede na tako zastavljeno zaposlovanje ter ob neposrednem in stalnem sodelovanju vseh delavcev, družbenopolitičnih, samoupravnih in strokovnih organov temeljnih in delovne organizacije ter družbenopolitičnih skupnosti je potrebno zlasti:

- zagotavljati takšno strukturo delavcev, ki bo omogočala v letu 1982, v srednjeročnem obdobju in v perspektivi doseganje zastavljenih ciljev temeljnih in delovne organizacije,
- izboljšati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih,
- zagotoviti maksimalno in racionalno izrabo delovnega časa,
- zagotavljati v okviru možnosti kar največjo socialno varnost delavcem,
- omogočiti delavcem kar najboljše počutje pri delu in izven njega.

OSTALE NALOGE

Na področju evidenc in avtomatske obdelave podatkov je potrebno v letu 1982 napraviti pregled evidenc, ki se pojavljajo v temeljnih organizacijah in v službah skupnih dejavnosti. Na osnovi takšnega pregleda moramo izločiti nepotrebne evidenc in pripraviti nov pregled evidenc z načrtom prenosa na avtomatsko obdelavo podatkov.

V okviru svobodne menjave dela morajo biti v poročilu k periodičnemu obračunu obrazložena odstopanja od zastavljenih ciljev po posameznih poslovnih funkcijah oziroma službah in vzroki odstopanj glede na objektivne in subjektivne okoliščine.

Za področje samoupravnih splošnih aktov lahko ugotovimo, da smo v okviru delovne organizacije sprejeli praktično vse predpisane samoupravne splošne akte.

Ne glede na gornjo ugotovitev pa je treba dodati, kako se vsako leto kaže potreba po določenih spremembah aktov, ki jih narekujejo bodisi predpisi ali pa spremembe v odnosih. Podobne spremembe bo potrebno opravljati tudi v letu 1982. Poleg predpisanih sprememb bo potrebno posebno pozornost posve-

titi zlasti utrjevanju in širjenju dohodkovnih odnosov. Predvsem velja to za področje ustvarjanja in udeležbe v skupnem prihodu. Čeprav gre za dolgoročno oziroma trajno nalogo, bo treba preveriti doseganje dosežke, izdelati okvirna izhodišča in širiti praktične primere v delovni organizaciji in izven nje.

V sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami, posebej sindikati, ki so po svoji vlogi in svojih zastavljenih dolgoročnih nalogah odgovorne za vsebino in oblike obveščanja v združenem delu, bo potrebno celovito oceniti sedanji sistem obveščanja, njegovo funkcionalnost in učinkovitost posameznih medijev ter vlogo vseh odgovornih za obveščanje. Na osnovi takšne celovite ocene bo potrebno izdelati dodatne predloge in ukrepe za še večjo učinkovitost sistema obveščanja, ob čemer bo potrebno posvetiti posebno pozornost pretoku, zbiranju in uveljavljanju povratnih informacij ter oblikam večje pomoči v delovni delegatskega sistema.

Ustrezna strokovna služba mora v ta namen storiti vse potrebno za pričetek dela novih organov, pristojnih za področje obveščanja. Še posebej pa je treba skrbeti za takšno politiko obveščanja, da bodo ustrezno informirani vsi delavci v okviru posamezne temeljne oziroma delovne organizacije, kar bo osnova za njihovo odločanje, obenem pa da bo o delu Bresta informirana tudi širša javnost. Po potrebi se nalagajo informacijske zadolžitve posameznim službam.

Pri delitvi dohodka moramo zagotoviti počasnejšo rast vseh oblik porabe in povečati materialno osnovo dela. Glede na padanje realnih osebnih dohodkov naj bi realni osebni dohodki ostali na isti ravni, seveda ob doseganju ustreznega dohodka in izvoznih rezultatov. Pri tem je potrebno uveljaviti nov sistem nagrajevanja.

Poslovna politika nam torej zastavlja številne naloge na vseh ključnih področjih, ki so tudi bistvenega pomena za uresničitev stabilizacijske politike in zastavljenih ciljev v srednjeročnih planskih dokumentih.

P. Oblak

Razgovor s predstavniki Bresta in občinskega družbenopolitičnega življenja

DELO NOVIH ORGANOV UPRAVLJANJA JE ZAŽIVELO

V januarju so se v Brestovih temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti konstituirali novo izvoljeni delavski sveti. Na svojih prvih sejah so izvolili predsednike in njihove namestnike, imenovali člane v svoje izvršilne organe ter člane in njihove namestnike v izvršilne organe delavskega sveta delovne organizacije.

Delavski svet delovne organizacije se bo konstituiral in imenoval svoje izvršilne organe predvidoma v začetku februarja letos.

Že prve seje tudi kažejo, da bo prihodnje mandatno obdobje terjalo od novo izvoljenih delegatov veliko odgovornosti in resnega dela, saj so Brest, pa tudi ožje in širše družbenopolitične skupnosti trenutno v zelo težkem gospodarskem položaju.

Seznam novo izvoljenih organov upravljanja delovne organizacije ter posameznih temeljnih organizacij in delovne skupnosti bo objavljen v eni izmed prihodnjih števil Informatorka kot priloga.

Z. Jerič

Sami moramo iskati izhode iz zagat

(Nadaljevanje s 1. strani)
pa tudi lastnih slabosti. Manjša kupna moč izraziteje zadene prav proizvajalce pohištva in prav tako tudi manjša stanovanjska izgradnja; dohodkovni odnosi s trgovino niso še oblikovani; težave so s potrošniškim kreditiranjem, ker nimamo lastnih sredstev; premalo prožno se prilagajamo zahtevam trga.

Prav prizadevanja za večji izvoz in prodajo na domačem trgu predstavljajo ključni pogoj za reševanje sedanega težavnega položaja, zato je znotraj delovne organizacije izdelanih vrsta ukrepov, da bi te cilje dosegli.

Večina problemov pa se suče predvsem okrog težavnega likvidnostnega in deviznega položaja Bresta. Sedanje likvidnostne težave so posledica velikih vezav sredstev v zalogah, visoke stopnje inflacije, pri čemer cene surovin in repromateriala naraščajo znatno hitreje od cen končnih izdelkov, pričakovanih učinkov pa niso dale tudi naložbe v proizvodnjo ivernih plošč (cene) in ognjeodpornih plošč (težave z uveljavitvijo na tržišču).

Premajhen je tudi devizni priliv, saj potrebujemo poleg deviz za nujno potrebni uvoz še devize za združevanje sredstev pri zagotavljanju surovin in materialov z domačega trga ter za odplačilo tujih kreditov. Delno bo morda mogoče ta vprašanja reševati v okviru sestavljene organizacije Slovenijale.

Posledica takšnega finančnega položaja so tudi naložbene možnosti v sedanjem srednjeročnem obdobju. Vsem novim naložbam se bo treba odpovedati, če pa nam bodo dopuščala sredstva (to je pričakovati šele 1984. leta), bo treba najprej obnoviti dotrajane energetske naprave v večini temeljnih organizacij in nabaviti najnujnejšo opremo za posodobitev tehnologije.

V bistvu je srednjeročni načrt pravzaprav sanacijski program, s katerega uresničevanjem moramo izplavati iz sedanjega težavnega položaja. Pri tem pa bo treba bistveno spremeniti odnos do dela, izboljšati organizacijo proizvodnje in poslovanja, učinkoviteje urediti odnose med temeljnimi organizacijami in Skupnimi dejavnostmi, zmanjšati število režijskih delavcev, uveljaviti ustreznejše nagrajevanje proizvodnega in strokovnega dela, pa še kaj.

Predsednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljarič je poudaril, da je prav, objektivno in kritično prikazati sedanji težavni gospodarski položaj delovne organizacije in da je treba z njim, še posebej pa s prizadevanji in naporu za izhod iz nje, seznaniti vse delavce. Večja izvozna usmerjenost, uvajanje nove tehnologije, nadomeščanje uvoženih z domačimi materiali in večja produktivnost naj ostanejo glavna izhodišča pri gospodarjenju v prihodnjih letih.

Položaj našega gospodarstva je zaskrbljujoč in težave se bodo letos še zaostrile. Računati je treba predvsem na lastne sile in ne gre pričakovati nekakšne pomoči od drugod. Zavedati se je treba, da je vprašanje devizne likvidnosti splošen problem; če naj uravnesimo devizno bilanco, ne moremo pričakovati zunanjih kreditov in samo z lastnim izvozom lahko pridobivamo devize. Zato je večji izvoz eden izmed temeljnih pogojev za utrjevanje našega gospodarstva.

Načrtovanje letošnjega izvoza in uvoza po delovnih organizacijah nekoliko kasni; šele sedaj bodo njihovi plani lahko uskla-

jeni v samoupravni interesni skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Vedeti moramo, da je trden plan osnova za zunanje trgovinsko menjavo: vsaka organizacija mora vedeti, koliko lahko uvozi in koliko mora izvoziti, da ustvari potrebna devizna sredstva; z večjim izvozom pa si ustvari tudi dodatne možnosti. Seveda pa je osnovna smer jasna: več nabavljati doma in čimveč izvažati, čeprav se zavedamo, da bo zaradi naše predelovalne industrije uvoz še potreben. Uresničevanje uvoznizvoznih planov bo treba vsekozi spremljati in po potrebi sproti posredovati.

Splošnih družbenih potreb po devizah je zaradi nujnega uvoza veliko; zato je združevanje deviz nujno in ga moramo podpirati. Dogovoriti pa se bo treba tudi za ustrezna nadomestila tistim, ki devize združujejo.

Viktor Avbelj je v razgovoru opozoril še na troje vprašanj: s svojimi proizvodnimi programi se moramo prožneje in hitreje prilagajati domačemu in tujim trgovim; trdneje je treba urediti odnose v sestavljenih organizacijah na osnovi dohodkovne povezanosti; predvsem pa se je treba pri iskanju poti iz sedanjega položaja opreti na lastne sile in napore in ne čakati na rešitve od zunaj.

Tudi o občinskih razmerah

Na pogovoru, takoj po prihodu v Cerknico, so gosta predsednika predsedstva socialistične republike Slovenije Viktorja Avblja in predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Janeza Zemljariča seznanili predstavniki Skupščine občine Cerknica, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij občine o problemih in uspehih v razvoju občine Cerknica. Izkazalo se je, da oba gosta dobro poznata življenje v cerkniški občini, saj rada prihajata med nas na obisk k soborcem in na izlete, zato je beseda hitro stekla.

Skupaj je bilo ugotovljeno, da se tudi cerkniška občina prizadevno vključuje v stabilizacijska prizadevanja, torej v povečevanje izvoza in zmanjšanje uvoza ter večje pridelave tržnih viškov iz kmetijstva. Ugodno je bilo ocenjeno tudi spreminjanje strukture gospodarstva, po drugi strani pa tudi področje porabe, saj se v cerkniški občini držimo dogovorjenih družbenih omejitev na področju skupne, splošne in tudi osebne porabe.

Ob informaciji, da se gospodarstvo cerkniške občine hitro razvija in da nas ustvarjeni narodni dohodek na prebivalca uvršča na 21. mesto med slovenskimi občinami (1979 in 1980), sta gosta menila, kako ta podatek kaže, da bi v občini lahko več samofinancirali in ne zahtevali različnih solidarnostnih dodatkov za področje skupne in za področje splošne porabe.

Opozorila sta na možnosti razvoja v terciarnem sektorju gospodarstva, predvsem gostinstva, turizma in obrti. Menila sta, da razvoj turizma kot celovitega spleta dejavnosti, v ponudbi ni moč obešati le na enega nosilca razvoja, ampak je potrebno poiskati in spodbuditi vse domače sile, ki jih, kot sta šegavo rekla, imamo Notranjci na pretek.

Gosta sta soglašala tudi z našo oceno, da je potrebno poenostaviti zakonodajo in postopke za pridobivanje obrtnih dovoljenj, kar bo vplivalo na hitrejši razvoj obrti.

Tovariša Avbelj in Zemljarič sta pozorno prisluhnila informaciji o Brestovem gospodarjenju

Razgovor je izzvenel v spoznanje, da je Brest s svojo sedanjo naravnostjo v okviru splošnih družbenih prizadevanj za utrjevanje našega gospodarstva na pravi poti. To spoznanje pa se mora vrteti tudi v zavest in ravnanje slehernega delavca našega kolektiva, saj se bo le tako moč izmotati iz sedanjega zaskrbljujočega gospodarskega položaja.

B. Levec

Izvoz in energetika

SREDNJEROČNI PLANSKI DOKUMENTI SPREJETI

Več kot dve leti je že minilo od prvih priprav na oblikovanje naših srednjeročnih planskih dokumentov. V tem dolgotrajnem procesu načrtovanja smo se ob usklajevanju osnovnih planskih kazalcev z ostalimi nosilci načrtovanja v okviru delovne organizacije, pa tudi izven nje, vedno bolj bližali stvarnim osnovam za planiranje. Od načrtov želja smo prešli na vsaj teoretično dosegljive naloge. Posebno velika sprememba v zastavljenih nalogah je bila dosežena v preteklem letu, ko so tudi družbenopolitične organizacije in skupnosti zahtevale, da je treba od načrtov želja preiti na realne plane, ki bodo temeljili na lastnih razvojnih možnostih.

Na Brestu smo vse osnovne srednjeročne planske dokumente sprejeli v decembru lani. Vsi akti so bili temeljito pretehtani na zborih delavcev, v sindikatih in drugih družbenopolitičnih organizacijah, pa tudi na delavskem svetu. Podrobna obravnavanja je bila potrebna zato, ker je od osnutka plana pa do končnega akta prišlo do korenitih sprememb.

Večina zaposlenih je z razumevanjem sprejela kot prednostno razvojno nalogo razrešitev energetskega stanja v vseh temeljnih organizacijah, čeprav na škodo lastnih naložbenih možnosti, saj je kvaliteta in zadostna količina energije temeljni pogoj za modernizacijo proizvodnje. Ta opredelitev pa se ne sklada s prvotno zastavljenimi cilji, po katerih naj bi v tem srednjeročnem obdobju modernizirali tudi nekatere proizvodnje, predvsem proizvodnjo iz masivnega lesa, ker je tudi glavna pripomba iz temeljne organizacije Masiva.

Med načrtovanjem in usklajevanjem smo prišli tudi do spoznanja, da nas iz težavnega položaja lahko reši le **boljše proizvodno ter strokovno in raziskovalno delo**. V skladu s tem naj bi v tem srednjeročnem obdobju uvedli tudi nov sistem nagrajevanja, ki bo dajal večji poudarek predvsem proizvodnemu in ustvarjalnemu delu. Ob vsem tem je umestna tudi zahteva nekaterih temeljnih organizacij po zmanjševanju režije v temeljnih organizacijah, pa tudi v delovni skupnosti skupnih dejavnosti.

Vendar bo ta zahteva uresničljiva šele tedaj, ko bo vse preproste računске operacije ter zajemanje podatkov in informacij opravljal računalnik, strokovni kader pa bi se posvetil bolj analizi in razpisu dobljenih informacij.

Tudi pripomba, da je **delež izvoza** v proizvodnji celotnega Bresta premajhen, je popolnoma upravičena. Ne sme pa biti pri delitvi izvoza po temeljnih organizacijah poglavitna samoskrba z deviznimi sredstvi. Politika izvoza bi morala biti bolj celovita in bi morala poleg porabe deviz v posameznih temeljnih organizacijah upoštevati tudi finančni učinek od doseženega izvoza. Eden izmed osnovnih pogojev pri opredelitvi izvoza bi moral biti čimboljše poslovni rezultat celotne delovne organizacije.

Izvažati morajo tiste temeljne organizacije in tiste proizvode, pri katerih dosežemo najboljši finančni učinek. Izpad dohodka zaradi povečanega izvoza pa je potrebno nadomestiti v okviru delovne organizacije po načelih delitve skupnega prihodka, ali pa po internem sporazumu o pospeševanju izvoza.

Čeprav so osnovni srednjeročni planski dokumenti sprejeti, pa proces načrtovanja še vedno ni končan, saj bo potrebno planje tudi spremljati in dopolnjevati z nepretrganim planiranjem.

J. Korošec

Pogovarjali smo se tudi o zapiranju organizacij združenega dela v svoje okvire in o premalo razvejanih kooperacijskih dejavnostih. Dohodkovno povezovanje nikakor ne more prav zaživeti, je pa nujno, da bi lahko zmanjšali še vedno prevelik uvoz in specializirali proizvodnjo.

F. Sterle

Posnetek iz proizvodnje v TOZD Pohištvo

Dobra ponudba - dober odziv

OB MEDNARODNEM SEJMU POHIŠTVO V KÖLNU

Pozornost vseh pohištvenikov je bila od 19. do 24. januarja 1982 usmerjena v Zahodno Nemčijo, kajti mednarodni sejem pohištva, ki je bil v tem času v Kölnu, ni samo posrednik med ponudbo in povpraševanjem, temveč tudi merilo za ocenitev konjunktura v bližnji prihodnosti, ne nazadnje pa tudi eno izmed meril za ugotavljanje gibanj v oblikovanju pohištva.

Za pohištveni sejem v Kölnu je bila tako kot vedno doslej posebej značilna izredno močna mednarodna udeležba. Na 212.000 kvadratnih metrih sejemske površine je svoje izdelke prikazalo okrog 1500 razstavljalcev iz 39 dežel. Od »tujcev« je bila najmočnejše zastopana Italija s celo 250 predstavnikov, sledile pa so Danska, Velika Britanija, Nizozemska, Španija, Belgija, pa tudi Avstrija in Švedska. O velikosti sejma oziroma širini ponudbe nas lahko prepričajo še podatki, da je 848 razstavljalcev prikazalo mize in stole, 440 opremo za dnevne sobe, oblaženo pohištvo 432, kosovno pohištvo 535 in jedilnice 327. Jugoslovanski proizvajalci smo svoje izdelke predstavili v okviru trgovskih izvoznih organizacij (Brest je sodeloval s sedežno garnituro »Petra« v okviru Slovenijalesa), ali pa tudi na lastnih razstavnih prostorih (Meblo, Marles).

Na ogled sejma smo se podali z vprašanjem, kje je mesto Bresta v tej široki (svetovni) ponudbi in kako naprej. Ob razstavljenih izdelkih je namreč poleg vtisa o stanju na področju oblikovanja mogoče dobiti tudi pregled o tehnični in tehnološki usposobljenosti proizvajalcev in moči prodajalcev predvsem v organizacijskem smislu.

Torej! Če naj pohištvo, ki je dajalo ton kölnski razstavi, predstavlja tudi prodajno pohištvo naslednjih let, potem je jasno, da nam naša zastarela tehnološka opremljenost onemogoča iti v korak s ponudbo na evropskem trgu bolj kot kdajkoli doslej. Več kot očitno je bilo, da je največ uspel pokazati tisti, ki mu je kar najbolj uspelo uskladiti dosežke na področju razvoja tehnologije in materialov, praktično s tem povezanega oblikovanja in organizacije prodaje.

Zakaj je to tako očitno? Še do pred kratkim je veljalo za dejstvo, da kvalitetnega pohištva ni mogoče izdelati brez dodatka masivnega lesa. Ta trditev je bila utemeljena s širšimi možnostmi za obdelavo masivnega lesa v vseh fazah. Razvoj tehnološke opreme je na področju oblepljanja ploskovnih tvoriv, iz katerih nastajajo furnirane ali plastificirane profilirane letve, vrata, polnila, okviri in podobno z videzom masive (in je to zaradi enakovrednega estetskega učinka zamenjalo enake druge izdelke iz masivnega lesa), ovrgele dotedanje prepričanje.

Se en vidik tega procesa je izredno pomemben. S takšno tehnologijo se lahko v svetovno ponudbo na področju izdelkov iz

masivnega lesa vključijo tudi države, katerim primanjkujejo nekatere vrste lesa, vendar pa lahko kljub dragi delovni sili ponudijo cenejše, vendar po videzu enakovredne izdelke, in tako lahko »pravim« predelovalcem masive, med katere sodimo mi, bistveno zožijo manevrski prostor v mednarodni trgovini.

Razvoj repromaterialov, razvoj tehnologije in vsi elementi oblikovanja napredujejo z roko v roki in ni slučajno, da je to najbolj očitno predvsem pri kuhinjah. Pri le-teh je funkcionalnost prvo vodilo in z raznoliko ponudbo tvori ključ do uspeha.

Raznolikost znotraj funkcionalno enakih izdelkov oziroma pro-

Uvajanje novega računalnika

Novi računalnik IBM 4341 je bil predan v uporabo 23. junija lani. S tem dnem se je začel prenos obdelav s starega računalnika IBM 360/25 na nov računalnik.

Prenos je bil predviden za Brest šest mesecev in za naše naročnike po en mesec (Liv Postojna, Transavto Postojna, Avtomontaža Cerknica in KLI Logatec).

V tem času smo plačevali najemnino za oba računalnika, zato smo si zadali nalogo, da opravimo prenos kar najhitreje. V začetku smo načrtovali, da bomo vsako aplikacijo pri prenosu izboljšali oziroma dopolnili. Tak prenos pa bi bil bistveno daljši, kar pomeni tudi dražji.

Ko sedaj ocenjujemo naše delo, lahko ugotovimo, da smo prenos opravili v slabih štirih mesecih in ga končali 15. oktobra lani. Tako smo prihranili dve in pol mesečni najemnini, kar znaša okrog 30.000 dolarjev. Vedeti moramo, da smo v tem času tudi bistveno izboljšali obdelavo »potrošniški krediti« in dopolnili »materialno poslovanje«.

V tem času so delavci službe za avtomatsko obdelavo podatkov naredili v računalništvu velik korak naprej, kar so dokazali pri prenosu vseh obdelav. Delali so več kot osem ur dnevno in mislimo, da so upravičene vse plačane nadure, če jih primerjamo s prihrankom okrog 30.000 dolarjev.

Ker je bil prenos opravljen zelo temeljito in hitro, smo s 1. januarjem letos odpovedali stroj za kartični vhod pri novem računalniku in tako zmanjšali

gramov je bila sploh posebej značilna na sejmu. Zlasti se to kaže v prizadevanju, da se z različnimi površinskimi obdelavami doseže različne učinke tako, da se zajema okus najširšega kroga potrošnikov. Proizvodnja pa je seveda samo en del poslovnega procesa. Ne da bi se taki ponudbi s popolnostjo prilagodila tudi prodajna mreža (in enako v povratni zvezi), si izvajanja drugega dela tega procesa seveda ni mogoče zamisliti.

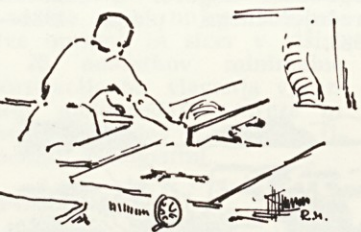
Da. Takšen sejem je ob taki konkurenci in taki širini izreden vir idej za oblikovalca, tehnologa in komercialista. V taki sestavi smo sejem tudi obiskali. Ugotovili smo, da nas na vseh posameznih področjih čakajo še velikanske naloge, vendar da volje nikakor ne kaže izgubljati. Vsi vtisi iz sejma se na koncu zgostijo v enega samega: dobra ponudba bo na trgu vedno naletela na dober odziv.

D. Lesar, T. Žagar

najemnino za 491 dolarjev na mesec.

Med prenosom smo si skupaj s predstavniki ekonomsko-finančne službe ogledali projekt glavna knjiga pri ALPETOUR Škofja Loka in ga tudi kupili. Do 1. januarja 1982 smo ga v glavnem prilagodili razmeram Bresta, tako da v letu 1982 tudi že uporabljamo oziroma obdelujemo vse finančne dogodke oziroma spremembe.

Kupili smo tudi obdelavo »materialno poslovanje«, ki jo sedaj prirejamo zahtevam Bresta in naj bi bila končana do 15. 2. 1982. Ta aplikacija nam bo omogočila obdelavo s terminali ne glede na oddaljenost zajemalnega mesta (skladišča, saloni, referenti itd.).

Letos moramo najprej izboljšati in dopolniti zaščito obdelav, ki nam jih dopušča novi sistem.

Pričeli bomo z naslednjimi aplikacijami:

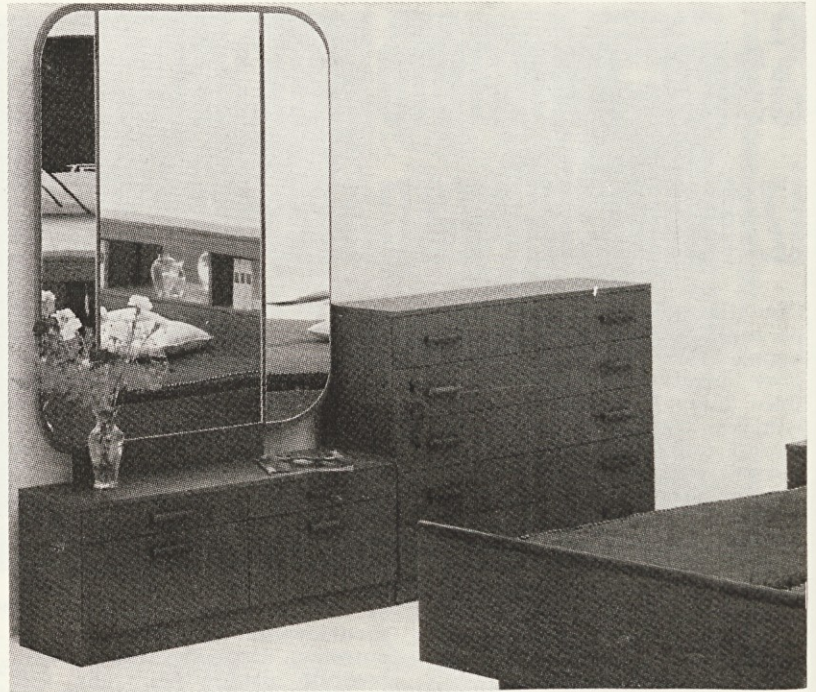
- vodenje proizvodnje,
- osnovna sredstva,
- on-line obdelava »potrošniški krediti« in »glavna knjiga«,
- razbremenitev planske službe rutinskih del
- uvajanje on-line obdelav za materialno poslovanje.

Za zaključek lahko ugotovimo, da so delavci službe za avtomatsko obdelavo podatkov naredili lani velik korak naprej, kar se mora postopoma pokazati tudi pri uporabnikih.

Želimo si le, da bi letos nabavili nekaj terminalov, ker le z njimi lahko uporabnik vidi razliko med računalnikoma in le tako potrdimo naše vloženo delo.

Kar najhitreje moramo doseči, da bodo DOKUMENTI VSAK DAN POSLANI NA ZAJEMANJE. Če ne dosežemo te bistvene spremembe v procesu informiranja, ne bo nikakršnih sprememb z uvajanjem terminalske mreže oziroma pri posredovanju pravočasnih in pravičnih informacij, ki so nujno potrebne pri poslovanju naše delovne organizacije.

M. Braniselj

Detajl naše spalnice ALMA

Težave z nabavo

Ko ocenjujemo oskrbo proizvodnje s surovinami in repromateriali v preteklem letu, ugotavljamo, da je bila le-ta kljub velikim težavam zadovoljiva. Zaradi ugodnih vremenskih razmer ni bilo večjih težav z lesnimi surovinami, saj smo dobavo celo omejevali. Pri nabavi ostalih repromaterialov pa smo imeli največ težav zaradi zahtevkov oziroma pogojevanja dobav z združevanjem deviznih sredstev.

Občasno se je pojavljalo pomanjkanje nekaterih materialov na trgu, kar pa smo reševali s sposojanjem pri drugih delovnih organizacijah in med našimi temeljnimi organizacijami. Nekatere materiale smo nabavljali tudi v maloprodaji, kar pa je samo izhod v sili, saj nista primerni niti embalaža niti cena.

Položaj na nabavnem domačem trgu pa se še bolj zostruje. Po sedanjih ocenah ugotavljamo, da bo zaradi teh težav prišlo tudi do motenj v proizvodnji. Zahtevki oziroma pogojevanje dobave z združevanjem deviznih sredstev so se povečali in dejansko nabava skoraj ni več mogoča, če ne prispevamo deviznega deleža. Zahtevajo ga proizvajalci površinskih materialov (barve, laki, razredčila),

lepil, melaminskih folij, okovja, tapetniškega blaga, iprena, konflina, pomivalnih korit...

Zaradi omejevanja uvoza pa se pojavljajo tudi zahtevki po našem uvozu surovin, katere bi dali našim dobaviteljem v predelavo. Ker ne moremo pokrivati niti naših potreb po uvoznih materialih, ne vidimo rešitve oziroma ne moremo jamčiti rednih dobav.

Kolikor sedaj vemo, so imeli nekateri naši dobavitelji repromaterialov že letos zastoje v proizvodnji, kar neposredno vpliva tudi na našo oskrbo. Nabava pri drugih proizvajalcih pa tudi ni mogoča, ker imajo enake težave. Ob koncu lahko ugotovimo, da se bo naša nabava na domačem trgu srečevala predvsem z naslednjimi težavami:

- pogojevanje dobave z združevanjem deviznih sredstev,
- pogojevanje dobave z uvozom surovin za predelavo,
- pogojevanje dobave s sovlaganjem,
- nerešeno vprašanje cen in rast cen nad dogovorjenimi,
- neupoštevanje dogovorjenih dobavnih rokov.

J. Vidmar

O skupnem prihodku

Delavski svet delovne organizacije je oktobra lani imenoval posebno komisijo za proučevanje vprašanj in spremljanje ureditve razmerij pri ustvarjanju skupnega prihodka. Naloge komisije so opredeljene na področju urejanja skupnega prihodka z ustreznimi predlogi za sprejem:

- pri ustvarjanju skupnega prihodka med temeljnimi organizacijami v okviru delovne organizacije,
- pri ustvarjanju skupnega prihodka pri proizvodnji oziroma prodaji ivernih plošč,
- pri pridobivanju skupnega prihodka tudi z drugimi poslovnimi partnerji, ki trajneje sodelujejo z našimi temeljnimi organizacijami.

V samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka se določajo osnove, merila in način za ugotavljanje udeležbe v skupnem prihodku, ustvarjenem s prodajo skupnega proizvoda na domačem in tujem trgu ter za razporejanje tako ugotovljenega prihodka.

Na osnovi določil zakona in vsebinske opredelitve samoupravnega sporazumevanja je komisija izdelala predloga dveh sporazumov med TOZD IVERKA in uporabnicami ivernih plošč. Za javno razpravo in sprejem sta pripravljena predloga, ki urejata skupni prihodek in združevanje deviznih sredstev.

Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka izhaja iz ugotovitve o tesni povezanosti udeleženk v procesu reprodukcije in iz njihove zavestne odločitve, da bodo samoupravno urejale medsebojne odnose pri ustvarjanju skupnega prihodka.

V samoupravnem sporazumu o združitvi deviznih sredstev za proizvodnjo ivernih plošč se udeleženke skupno dogovarjajo o zagotovitvi nemotene proizvodnje na osnovi združevanja ustreznih deviznih sredstev, ker TOZD IVERKA nima lastnih deviznih sredstev. S sporazumom se bodo udeleženke dogovarjale o združevanju teh sredstev za namene, obseg, roke in načine.

Oba omenjena sporazuma bosta prispevala pomemben delež k urejanju družbeno ekonomskih odnosov z uporabnicami ivernih plošč, posebno pa sporazum o skupnem prihodku, ki pomeni prvi začetek urejanja medsebojnih razmerij pri ustvarjanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka v TOZD IVERKA. V skladu z zadolžitvami, ki jih ima komisija, bo posredovan v javno razpravo že v naslednjem mesecu tudi osnutek sporazuma o urejanju medsebojnih razmerij pri ustvarjanju skupnega prihodka med temeljnimi organizacijami Bresta.

T. Zigmund

Iz naše službe avtomatske obdelave podatkov

Še marsikje škriplje

RAZGOVOR O DELOVANJU DELEGATSKEGA SISTEMA IN O DELU DELEGACIJ NA BRESTU

Do volitev delegatov v zboru združenega dela občinske skupščine in v delegacije v samoupravne interesne skupnosti je le še korak. Evidentiranje kandidatov gre h koncu. V prvih dneh februarja bodo temeljne kandidacijske konference, na katerih bodo oblikovane dokončne kandidatne liste. Volitve novih delegacij pa bodo v organizacijah združenega dela predvidoma 11. marca.

Prav sedaj je tudi čas, da ocenimo delo delegatov v preteklem štiritletnem mandatnem obdobju, na podlagi pridobljenih izkušenj ugotovimo pomanjkljivosti ter najdemo zanje ustrezne in boljše rešitve.

Zato se je uredniški odbor našega glasila odločil, pripraviti »razgovor za okroglo mizo« z vodji Brestovih delegacij in predstavniki strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti, na katerem bi na podlagi neposrednih izkušenj ocenili delo naših delegacij.

Odziv je bil naravnost osupljiv: od približno dvajset vabljenih vodij delegacij sta se odzvala le dva. Nedvomno že to marsikaj pove! Seveda je bilo treba vabila ponoviti in drugič je bilo že nekoliko boljše. Žal pa na razgovor ni bilo nikogar od strokovnih služb SIS in občine, čeprav je bilo prav o njihovem delu in o odnosu do delegacij izrečenih precej bridkih. Tako kljub sila živahnemu razgovoru ni bilo pravega dialoga, saj ni bilo čutiti tudi druge strani medalje.

Na razgovoru so sodelovali: Alojz Otoničar — TOZD Pohišтво, Ciril Komac — Skupne dejavnosti, Franc Turšič — Skupne dejavnosti, Anton Perčič — Skupne dejavnosti, Anton Obreza — TOZD Žagalnica, Draga Znidaršič — TOZD Tapetništvo, Anton Lovko — TOZD Masiva, Jože Sepec — TOZD Prodaja, Marija Razdrh — TOZD Jelka, Vasja Šega — Skupne dejavnosti, Vida Winkler — TOZD Prodaja in Srečo Drobnič — TOZD Tapetništvo.

Vzrokov, da v delegatskem sistemu nismo napravili takega koraka naprej kot bi ob koncu mandata delegacij lahko pričakovali, je več, so poudarili prisotni.

Delavci in njihovi delegati se še ne zavedajo dovolj, da tudi delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih odločajo o rezultatih svojega dela.

Delegacije so bile zvečina prepuščene predvsem sposobnostim in prizadevanju vodij delegacij.

Še vedno jim ni zagotovljen enakovreden položaj z organi upravljanja v temeljnih organizacijah in ni se še oblikovala zavest, da so tudi delegacije del samoupravnega sistema. Redko kdaj so o pomembnejših vprašanjih razpravljali skupaj z organi upravljanja, še redkeje pa so delegacije dobivale pomoč od družbenopolitičnih organizacij.

Delegati niso kos preobsežnim in večkrat pretežkim strokovnim gradivom, ki od delegatov terjajo vsaj srednješolsko izobrazbo, če naj bi jih razumeli. Poznavanje usposabljanja delegatov za opravljanje funkcij in nalog v delegatskem sistemu v začetku mandata ni bil uspešen.

Ob tem se pojavlja vprašanje, koliko so delegati sploh pripravljeni odločati zunaj temeljne organizacije.

sklepi skupščine, pa tudi pri odgovorih na delegatska vprašanja se je večkrat zataknilo.

Na sejah skupščin pogrešajo predvsem dogovore, sporazumevanje in usklajevanje stališč.

Moramo si prizadevati, da bodo informacije in gradiva, predvsem za delegacije same, napisana preprosteje in pregledneje, da bi te potem laže in enostavneje informirale svoja volilna telesa. Zdaj se neprestano slišijo pritožbe, da so delegacije zatrpane s kupom pisanega gradiva. To je očiten dokaz, da naše skupščine in podobna delegatska telesa niso izdelale ustrezne metodologije informiranja. Namesto da se delegacije same prebijejo skoz tekste zakonov in obširnih poročil ter pojasnil, bi jim morali iz vsega tega ali iz raznih samoupravnih aktov pošiljati kratke izvlečke, v katerih bi njim in njihovim volilnim telesom prikazali glavne rešitve, ki jih vsebuje predlog določenega predpisa, kakor tudi glavne probleme in dileme, ki nastajajo v zvezi s sprejemanjem posameznih odločitev, in jim prikazati tudi posledice takšnih odločitev s stališča interesov samoupravljalcev.

Edvard Kardelj

Delegati se zaradi občutka nemoči, občutka, da ne prodrejo s svojimi stališči in predlogi, otepajo svojih dolžnosti. To je eden izmed bistvenih vzrokov, da so tudi skupščine večkrat nesklepne.

Nekoliko bolje od delegacij v samoupravne interesne skupnosti so v preteklem mandatnem

Opaziti pa je bilo, da delegati delegacij zbora združenega dela raje razpravljajo o vprašanjih, ki bi bolj sodila v pristojnost delegacij krajevnih skupnosti, manj pa o vprašanjih, ki zadevajo organizacijo združenega dela, v kateri so delegati zaposleni.

Tudi te delegacije so pogrešale pomoč strokovnih služb, čeprav obenem menijo, da bi za to morale včasih dati pobudo tudi same.

KAKO V PRIHODNJE?

V razgovoru so prisotni poudarili, da bi bilo za uspešnejše delo delegacij v prihodnjem mandatnem obdobju potrebno ustvariti takšne pogoje za delo delegacij, da le-te ne bodo prepuščene same sebi, temveč jim bo na voljo strokovna pomoč.

Pred obravnavo vsebine pomembnejših gradiv na sejah delegacij bi bilo potrebno organizirati skupne sestanke, kjer bi bilo delegatom gradivo podrobneje obrazloženo.

Vsaj takrat, ko gre za vprašanja, ki zadevajo celotno delovno organizacijo, bi bilo potrebno oblikovati enotna stališča delegacij.

Ob tem bi bilo potrebno izpeljati sistem za obveščanje vseh delavcev pred odločanjem v skupščinah in po njem. O sklepih skupščine in o uresničevanju le-teh bi se bilo še bolj kot

doslej potrebno posluževati informativnih glasilov delovne organizacije, pa tudi drugih sredstev javnega obveščanja.

Pomoč strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti je nujna. Tako kot so bile do sedaj desna roka izvajalcem, bi naj bile v prihodnje tudi desna roka uporabnikom.

Gradiva bi morala biti pisana tudi v skrajšani obliki (povzetki) in razumljivo, tako da bi bila prilagojena izobrazbeni ravni delegacij. Gradiva naj bi vsebovala tudi več sprejemljivih rešitev oziroma predlogov, delegati pa bi jih morali dobiti dovolj zgodaj.

Gospodarjenje delavca z vsemi oblikami rezultatov njegovega dela zagotavljajo tudi samoupravne interesne skupnosti. Kajti izraz pravice do samoupravljanja in pravice dela z družbenimi sredstvi je tudi pravica delavcev iz materialne proizvodnje, da svoje osebne in skupne potrebe in interese na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in v drugih družbenih dejavnostih kot delih enotnega procesa družbenega dela zagotavljajo in uresničujejo s svobodno menjavo dela in z združevanjem svojega dela z delom delavcev v organizacijah združenega dela v teh dejavnostih. Delovni ljudje iz materialne proizvodnje imajo pravico in dolžnost, da z delovnimi ljudmi iz družbenih dejavnosti v samoupravnih interesnih skupnostih skupno, neposredno, enakopravno in medsebojno odgovorno urejajo odnose na teh področjih in tako solidarno in sporazumno uresničujejo skupne interese in zadovoljujejo svoje potrebe.

Edvard Kardelj

Tudi vprašanj, kdaj naj težko in obsežno gradivo predela delavec v neposredni proizvodnji, ki je vezan na normiran delovni čas in kdaj naj se delegacije v takih razmerah sploh sestanejo, še nismo zadovoljivo rešili.

Povezave med delegacijo in delavci, ki so jo izvolili, še niso vzpostavljene. Delegatska gradiva niso posredovana dovolj zgodaj, niti jih ni dovolj, da bi jih delavci spoznali, oblikovali svoja stališča in jih posredovali delegatom.

Delegati največkrat niso bili obveščeni, kako se uresničujejo

obdobju delovale delegacije v zboru združenega dela občinske skupščine. Te delegacije se lahko pohvalijo še s tem, da so gradiva prejemale pravočasno, da so bili dnevni redi skupščin po teži prilagojeni sestavi delegacij in kratki ter da so bila gradiva dobro obrazložena, največkrat v obliki kratkih povzetkov.

Na ravni delovne organizacije je za obravnavo pomembnejših gospodarskih vprašanj v zvezi z Brestom delovala tudi konferenca delegacij zbora združenega dela, ki je svoja stališča usklajevala.

Delavci ne uresničujejo svojih interesov samo v temeljni organizaciji kot temeljni obliki združenega dela, ampak tudi v vseh drugih oblikah samoupravno organiziranega združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v vseh družbenopolitičnih skupnostih. O teh svojih interesih delovni ljudje — samoupravljalci odločajo prek delegacije in delegatov in ne z osebnim izrekanjem. Delavci v temeljni organizaciji združenega dela skupno, enakopravno in medsebojno odgovorno določajo stališča o delu delegatov in jim dajejo smernice glede njihovega izrekanja o vprašanjih, o katerih sprejema odločitve delavski svet temeljne, delovne ali sestavljene organizacije združenega dela.

Edvard Kardelj

Delu delegacij bodo morale stalno politično pozornost posvetiti tudi družbenopolitične organizacije, se boriti za ustrezno in učinkovito izobraževanje in usposabljanje delegatov ter za to, da bi tudi delegacije pridole

bile enakopraven položaj v celovitem sistemu samoupravljanja.

Razgovor pripravil in vodil B. Levec, za objavo priredila

Z. Jerič

NAŠI LJUDJE

V tej številki našega glasila vam predstavljamo našo sodelavko Heleno Mulec, ki opravlja dela in naloge lepljenje furnirja v temeljni organizaciji POHIŠTVO.

tiste kave, ki smo jo prinesle s seboj, če smo jo dale pogret preblizu peči. Sedanja prehrana v naši delavski restavraciji pa lahko samo pohvalim. Kar stisne me pri srcu, ko včasih nekateri godrnjajo ob tako dobrih malicah. Seveda večina od njih ne ve, kaj se pravi delati po deset ur na dan ob skromni mrzli hrani.

Ko smo začeli graditi našo prvo tovarniško halo, smo morali najprej zgraditi kotlovnico. Premeščena sem bila v gradbeno skupino za 'malavarja'. Kmalu potem smo začeli izdelovati prvo pohišstvo; to so bile kuhinjske kredence. Postala sem pleskar. V tem času sem se tudi poročila in zaradi neurejenega varstva otrok ostala doma.

Po trinajstih letih sem se spet zaposlila in sicer v montažnem oddelku. Po večletnem težkem delu v montaži sem postala invalid, zato so me premestili v oddelk furnirnice, kjer delam še danes.

Med svojim delom sem ves čas aktivno delovala v vseh družbenopolitičnih organizacijah; sedaj pa sem še član občinske skupščine.

Zanima me, kaj je z našimi naročili iz tujine. Vsi vemo, kako smo odvisni od prodaje na tuja tržišča, da si zagotovimo devizna sredstva za nakup devin in repromaterialov.

Za naprej si želim, da bi lahko nemoteno delali, da bi dobro prodajali in da bi šla v zaslužni pokoj kot delavka in ne kot invalidka.

Mi pa ji seveda želimo, da bi se njene želje uresničile.

B. Petrič

S prve seje novoizvoljenega delavskega sveta v TOZD Pohišstvo

